

7.4.5 Rovnice roviny II

Př. 1: Najdi obecnou rovnici roviny s parametrickým vyjádřením:

$$\rho: \{[2+t-s; 3-2t+s; -1-t+2s], t, s \in R\}.$$

$$\mathbf{u} = (1; -2; -1) \quad \mathbf{v} = (-1; 1; 2)$$

$$\mathbf{u} \times \mathbf{v} = (-4+1; 1-2; 1-2) = (-3; -1; -1) \Rightarrow \mathbf{n} = (3; 1; 1)$$

Rovnice: $3x + y + z + d = 0$. Dosadíme bod $A[2; 3; -1]$: $3 \cdot 2 + 3 + (-1) + d = 0 \Rightarrow d = -8$.

Rovina ρ má obecnou rovnici $3x + y + z - 8 = 0$.

Př. 2: Najdi obecnou rovnici roviny σ , která prochází počátkem soustavy souřadnic a je rovnoběžná s rovinou $\rho: 2x - y + 3z - 4 = 0$.

$\mathbf{n}_\sigma = \mathbf{n}_\rho = (2; -1; 3)$ Rovina $\sigma: 2x - y + 3z + d = 0$. Dosadíme počátek, bod $O[0; 0; 0]$: $2 \cdot 0 - 0 + 3 \cdot 0 + d = 0 \Rightarrow d = 0$. Rovina σ má obecnou rovnici $\sigma: 2x - y + 3z = 0$.

Př. 3: Najdi podmínku, kterou musí splňovat obecná rovnice roviny, která prochází počátkem soustavy souřadnic.

Dosadíme bod $O[0; 0; 0]$ a spočítáme koeficient d : $a \cdot 0 + b \cdot 0 + c \cdot 0 + d = 0 \Rightarrow d = 0$

Př. 4: Roviny ρ má tyto vlastnosti: je rovnoběžná s osou z , je rovnoběžná s přímkou

$p: \{[2+2t; 1-t; 3], t \in R\}$ a prochází bodem $A[2; 2; 5]$. Urči obecnou rovnici roviny ρ .

$$\mathbf{u} = \mathbf{s}_p = (2; -1; 0) \quad \mathbf{v} = \mathbf{s}_z = (0; 0; 1)$$

$$\mathbf{u} \times \mathbf{v} = (-1-0; 0-2; 0-0) = (-1; -2; 0) \Rightarrow \mathbf{n} = (1; 2; 0)$$

Rovnice: $x + 2y + d = 0$. Dosadíme bod $A[2; 2; 5]$: $2 + 2 \cdot 2 + d = 0 \Rightarrow d = -6$.

Rovina ρ má obecnou rovnici $x + 2y - 6 = 0$.

Př. 5: Urči průsečíky roviny $\rho: x + 2y - 6 = 0$ z předchozího příkladu se souřadnými osami. Nakresli do obrázku její polohu.

$$x = t$$

Rovnice osy x : $y = 0$ Dosadíme do rovnice roviny ρ : $x + 2y - 6 = 0$.

$$z = 0, t \in R$$

$$t = 6$$

Souřadnice průsečíku: $\Rightarrow P[6; 0; 0]$.

Průsečík s osou y :

Dosadíme do rovnice roviny ρ :

$$x + 2y - 6 = 0$$

$$0 + 2 \cdot t - 6 = 0$$

$$t = 3$$

Souřadnice průsečíku: $\Rightarrow Q[0; 3; 0]$.

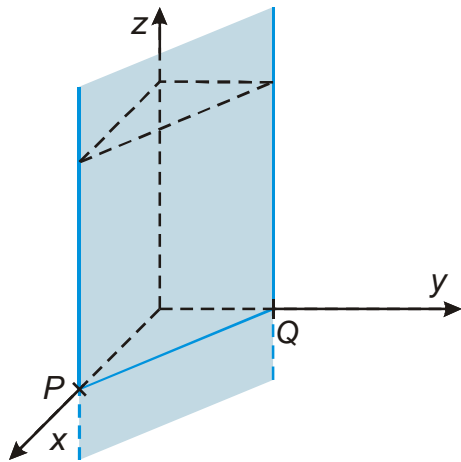
Průsečík s osou z :

Dosadíme do rovnice roviny ρ :

$$x + 2y - 6 = 0$$

$$0 + 2 \cdot 0 - 6 = 0$$

$$-6 = 0 \Rightarrow \text{průsečík neexistuje.}$$

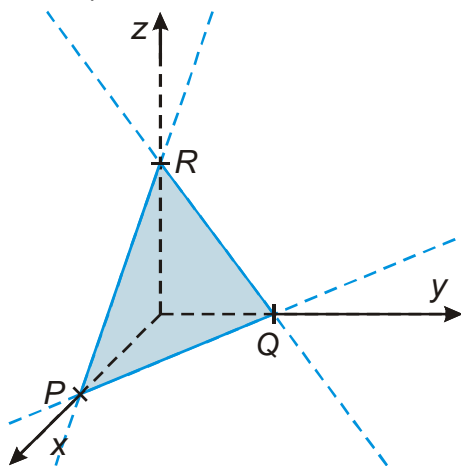
$\frac{x}{6} + \frac{y}{3} = 1$ - ve jmenovatelích zlomků souřadnice průsečíků.

Obecnou rovnicí roviny určené body $P[p;0;0]$, $Q[0;q;0]$ a $R[0;0;r]$, kde platí $pqr \neq 0$, je možné napsat v úsekovém tvaru $\frac{x}{p} + \frac{y}{q} + \frac{z}{r} = 1$.

Př. 6: Rovina σ se protíná se souřadnými rovinami v bodech $P[6;0;0]$, $Q[0;3;0]$, $R[0;0;4]$. Napiš její obecnou rovnici v úsekovém i normálním tvaru. Nakresli její obrázek.

$P[6;0;0]$, $Q[0;3;0]$, $R[0;0;4] \Rightarrow$ úsekový tvar rovnice $\frac{x}{6} + \frac{y}{3} + \frac{z}{4} = 1$.

$$2x + 4y + 3z = 12.$$

Př. 7: Rovina τ se protíná se souřadnými osami v bodech $Q[0;-2;0]$, $R[0;0;3]$. Napiš její obecnou rovnici v úsekovém i normálním tvaru. Nakresli její obrázek.

$$Q[0;-2;0], R[0;0;3] \Rightarrow \frac{y}{-2} + \frac{z}{3} = 1 \quad / \cdot 6 \quad -3y + 2z - 6 = 0$$

Př. 8: Petáková:
 strana 116/cvičení 21
 strana 116/cvičení 26
 strana 116/cvičení 29
 strana 116/cvičení 31 a) d) g)